

[Ragnhild Andersen.]

Saa kan man snakke om Demokrati lige saa meget, man vil; her er det Økonomien, der er det afgørende. Derfor er Resultatet som bekendt ogsaa, at det kun er en lille bitte Del af vort Lands Studenter, der kommer fra vore Arbejder- og Husmandshjem eller de smaa Tjenestemandshjem. Tag Arbejdsmanden med de 110—120 Kr. om Ugen og flere Børn, eller tag den lille Tjenestemand med knap 500 Kr. om Maaneden!

Jeg talte forleden med en saadan Tjenestemand. Han var ude af sig selv, fordi det gik baade ham og Konen, for slet ikke at tale om Børnene, paa Nerverne hver Dag. Han sagde: Som Priserne er, kan vi ikke klare os, selv om jeg arbejder fra Morgen til Aften. Forrige Sommer havde jeg Ekstraarbejde om Aftenen for at kunne skaffe Tøj til Familien. Resultatet er, at jeg slæber med en Skat paa 64 Kr. om Maaneden. Træk saa de 64 Kr. og min Husleje paa 68 Kr. fra min Indtægt. Træk Sygekassen fra og Avisen og lidt Tobak til mig selv, saa er der næppe over 300 Kr., som 2 voksne og 3 Børn skal klare sig for i 30 Dage. Der kan ikke blive Penge til Tøj, ikke en Øre til Fornøyer, og Fornøjelser vil jeg slet ikke tale om; det tillader vi os ikke. Konen har ikke noget Tøj, og jeg har ikke mere end eet Sæt og har ikke Udsigt til at faa noget. Penge til Fodtøjet, som vi er nødt til at købe til Børnene, maa vi tage af Husholdningspengene.

Jeg læste forleden om en Familie, en Moder med sine Børn, som var kommet paa Hospitalet af Forgiftning. Hun sagde, som der stod i Avisen: Jeg forstaar ikke, at vi er blevet forgiftet, for det eneste, vi har spist til Aften, er Kartofler. Tror nogen, at Børnene i disse Hjem føler sig trygge, og vil nogen paastaa, at Forældrenes Nervøsitet ikke slider paa Børnene? Den rammer Forældrene, men lige saa meget Børnene. Det er min og mit Partis Opfattelse, at Børn er en Værdi, ikke bare for Forældrene, men i allerhøjeste Grad for Samfundet, og at det er afgørende for vort Samfunds Trivsel, at vi faar sunde Børn, og at det er en Livsbetingelse for vort Demokrati, at vi sikrer alle Børn lige Uddannelsesmuligheder. Det har de jo ikke i Dag. Derfor maa vi i vor Politik fremover i langt højere Grad end hidtil lette Vilkaarene for Familier med Børn.

Vi kan kun faa sunde Børn, og vi kan først faa demokratiske Tilstande, naar vi erkender, at den økonomiske Byrde ved Børnenes Opdragelse maa fordeles og bæres af hele Samfundet. Det er da ogsaa disse

Synspunkter, der har vundet frem i en Række Lande, hvor man i de senere Aar, efter Krigen især, har gennemført familiepoltiske Foranstaltninger, og hvor man maa sige, at man i Dag er et helt Hestehoved foran Danmark. Der kunde nævnes mange Lande. Jeg skal lade være at tale om Sovjetunionen og Tjekkoslovakiet, men jeg skal pege paa enkelte andre Lande i vor umiddelbare Nærhed, f. Eks. England, Norge og Sverige.

Tilskud til Familier med Børn var en Del af den store Beveridge-Plan. Allerede i 1945 gennemførtes Loven om Familiehjælp, der traadte i Kraft i 1946. Ifølge Loven faar hvert Barn under 15 Aar 5 sh om Ugen; gaar Barnet i Skole, ydes Hjælpen til det 16. Aar. Foruden den kontante Hjælp ydes ogsaa Naturaliehjælp i Form af Skolebespisning og Mælk, som faas gratis til alle Børn fra 2 til 16 Aar, ogsaa paa Søn- og Helligdage.

I Norge gennemførtes i Oktober 1946 Loven om et Børnetillæg — „Barn trygget“, som det kaldes — paa 180 Kr. aarligt til alle Børn under 16 Aar ud over det første. Enligt stillede Forsørgere faar Børnetillæg allerede fra det første Barn.

I Sverige er man utvivlsomt naaet længst, hvad Familiepoltiken angaar. Foruden en betydningsfuld Lov om Mødrehjælp til Kvinder i Barselsperioden, som allerede er gennemført, arbejder man med Forslag om Rabatordninger til Køb af Beklædning og Fodtøj til Børn og et Huslejetilskud paa 120 svenske Kroner til hvert Barn udover det første til Familier, der har eller flytter over til Boliger af en bedre Standard. Et aarligt Børnetillæg til alle Børn paa 260 Kr. er gennemført, og det er gjort gældende, at naar hele det svenske Familieprogram er færdigt, vil den samlede Støtte til en 2-Børns Familie være oppe paa omtrent 1 500 danske Kroner og til en 4-Børns Familie paa omtrent 3 400 Kr.

Man vil se, at vi her i Danmark er langt tilbage for vore Nabolande. I Skattefradragene for Familier med Børn anerkender vi ganske vist Princippet om, at disse Familier bør have økonomiske Lettelser. Men jeg har allerede nævnt tidligere, at disse Fradrag ikke løser Problemet, og at de i Virkeligheden er udemokratiske. Ved tidligere Lejligheder har jeg opfordret Skattekommissionen til at tage dette Spørgsmaal op og tilvejebringe andre Regler, saadan at vi kommer frem til en Familietilskudspolitik i Stedet for disse Skattefradrag. Jeg ved ikke, om de overhovedet har lagt Mærke til det i den høje Skattekommission, men jeg